

Co nás ještě čeká

Světová finanční krize, recese, nezaměstnanost, a k tomu ještě konec světa. Podle některých odborníků na mayskou kulturu nás čeká 21. prosince roku 2012 něco výjimečného, možná dokonce katastrofického. V tomto momentě údajně končí oba dva kalendářní systémy používané mayskou civilizací, která existovala a zanikla ve Střední Americe v 9. století. Domnívám se, že bychom se měli z hlediska duševní pohody v tomto zinním stresovém čase více věnovat svému oboru a odpočinku po dobře vykonané práci, čímž nejlépe prospějeme všem i sobě zároveň.

Nechci se věnovat názorům pravice ani levice, ale úvahám o tom, co nás asi čeká v oboru osvětlování, zejména jaké světelné zdroje se budou používat v běžné osvětlovací praxi i v domácnostech. Toto téma je velmi aktuální, neboť se dostalo do ekologicko-energetických programů Evropské unie.

Předešlím se objevují snahy určitým způsobem administrativně vymýt z používání obyčejné žárovky a nahradit je mnohem dražšími kompaktními zářivkami, popřípadě světelnými diodami. Tato záležitost zaměstnává již několik let politiky a ekology na celém světě. Trochu to připomíná situaci velké energetické krize v sedmdesátých letech minulého století, kdy vyspělé evropské státy i tehdejší Československo vypnuly veřejné osvětlení, aby ušetřily. První, kdo toto neuvážené rozhodnutí zrušil, byla Velká Británie, neboť škody v dopravě a škody způsobené zvýšenou kriminalitou několikanásobně přesáhly cenu uspořené energie. Také u nás doma byla tato akce na žádost tehdejšího ministerstva vnitra brzy odpískána, ztráty však byly mnohem větší, neboť tehdejší elektrická výzbroj osvětlovacích stožárů (hlavně tlumivky výbojek) nebyla dostatečně odolná proti působení vlhkého prostředí, takže po dlouhodobém vypnutí byla zničena a musela být z valné části vyměněna.

Při zmíněných úvahách o možných úsporách se vychází z podílu osvětlování na světové spotřebě elektrické energie, který je odhadován na 20 %. Z toho by se mělo ušetřit do roku 2050 přes 50 % právě spojeným úsilím ekologů, výrobců a uživatelů, takže by spotřeba energie na osvětlování vlastně měla zůstat přibližně na současné úrovni. To je možné jen v rozvinutých zemích, a to ještě za předpokladu, že společnost neporoste (tj. nebude větší počet lidí, bytů, budov), většina uživatelů bude přecházet na nejúčinnější zdroje a roční využití osvětlení bude menší. V rozvojových zemích však elektrické osvětlení možná teprve začne být používáno. Tam by bylo nutné hned přecházet na co nejúčinnější způsoby osvětlování, což asi není moc reálné.

V každém případě, lepší a úspornější způsoby osvětlování je nutné zavádět spíše propagací a nabídkou vhodných výrobků, popřípadě cenami energie, než neuváženými politicko-administrativními zásahy.

Ing. Jiří Novotný, šéfredaktor

contents

Fairs and exhibitions	
Spring light in Hong Kong	3
Education robots in FCC Public stand at AMPER 2009 fair	3
Lighting technology at Pragointerier – New Design 2009 fair	16
AMPER 2009 – Future Just Now	20
Energy savings at Brno building fairs	33
Lighting installations	
Schröder – illumination of St Sava Cathedral in Belgrade	4
Lighting of Annunciation of Our Lady church and St Florian's chapel in Ostrov	8
Hotel Savannah – architectural and lighting arrangement	12
Winter stadium lighting in Dolný Kubín	40
White light and Philips CosmoPolis system	46
Market, business, enterprise	
LUMINEX introduces WOFI company news	7
OMS company way after design	18
Luminaires AMI+ offer	21
OLLI company fifteen year	22
Luminaires and luminous apparatuses	
SEC Lighting – leader in modern interiors lighting	14
Pacific projectors – advanced technology in stage lighting	24
High bay halls lighting by luminescent lamps luminaires	38
Oleic luminaires – I st part	60
Accessories of lighting installations	
Solution of electric wiring with connectors – gesis	26
Built-in radio frequent receiver	28
Technical and economical aspects	
Projecting of lighting and electrical energy savings	30
Standards, regulations and recommendations	
New ČSN EN 12193 for sports lighting	35
Lighting of outdoor electrical plants	42
Light sources	
Light sources – metal halide lamps (part 2)	48
Energy saving metal halide lamps	50
Refreshing our memory	
Lighting engineering basics (3)	52
Opinion and experience	
To luminaries choice for road lighting	58
Newsreel	
Remembrance of Mrs. Božena Hájková	64

inhalt

Messen und Ausstellungen	
Frühjahrslicht in Hongkong	3
Facherziehungsroboter am Verlagstand FCC Public der Messe AMPER 2009	3
Lichttechnik an der Messe Pragointerier – New Design 2009	16
AMPER 2009 – Future Just Now	20
Energie-Einsparungen an den Baumessen Brno	33
Lichttechnische Einrichtungen	
Schröder – Beleuchtung der Sav-Kathedrale in Belgrad	4
Beleuchtung der Marien-Kirche und der Florian-Kapelle in Ostrov	8
Hotel Savannah – Architektur und Lichttechnik	12
Beleuchtung des Winterstadions Dolný Kubín	40
Philips CosmoPolis-System und weisses Licht	46
Markt, Handel, Unternehmungen	
LUMINEX präsentiert Neuheiten der Firma WOFI	7
Wege der Firma OMS nach neuem Design	18
AMI+ Leuchten – Angebot	21
Fünfzehn Jahre der Gesellschaft OLLI	22
Leuchten und lichttechnische Geräte	
SEC Lighting – führend in moderner Innenraumbeleuchtung	14
Pacific-Leuchten – fortschrittlich durch szenische Lichttechnik	24
Beleuchtung hoher Hallen mit Leuchtstofflampen	38
Öllampen – 1. Teil	60
Zubehör für Beleuchtungssysteme	
gesis – Elektroinstallationssysteme mit Konnektoren	26
Einbaufähige Radiofrequenzempfänger	28
Technisch-ökonomische Gesichtspunkte	
Energiesparende Beleuchtungssysteme	30
Normen, Vorschriften und Empfehlungen	
Die neue Sportplatzbeleuchtungs-Norm ČSN EN 12193	35
Beleuchtung von Umspannwerke	42
Lichtquellen	
Lichtquellen – Halogen-Metalldampf Lampen (Teil 2)	48
Energiesparende Halogen-Metalldampf Lampen	50
Zur Gedächtniserfrischung	
Grundlagen der Lichttechnik (3)	52
Ansichten und Erfahrungen	
Zur Wahl von Leuchten für Kommunikationswege	58
Aktualitäten	
Erinnerung an Frau Božena Hájková	64